

Engesund Fiskeoppdrett AS

Redegjørelse i henhold til åpenhetsloven

Våre aktsomhetsvurderinger for 2025

Innhold

1. Innledning
2. Bakgrunn
3. Om denne redegjørelsen
4. Om Engesund og vår tilnærming til grunnleggende menneskerettigheter
  - 4.1 Om Engesund, organisering og driftsområde
  - 4.2 Våre retningslinjer og rutiner for å håndtere risiko tilknyttet menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold
5. Negative konsekvenser avdekket gjennom våre aktsomhetsvurderinger
6. Vesentlige risikoområder i vår egen virksomhet og tiltak for å begrense risiko
7. Vesentlige risikoområder forbundet med leverandørkjeden og andre forretningspartnere
8. Videre tiltak og forventede resultater
9. Kontakt
10. Godkjenning

1. Innledning

Havbruk har potensiale til å bli en av de viktigste kildene til mat, næringsstoffer og energi i framtiden, men for å lykkes må bærekraft være selve grunnpilaren.

For Engesund Fiskeoppdrett AS er det å ta vare på miljøet rundt merdene og fisken avgjørende, og gjennom konkrete prosjekter innen forskning og utvikling skal vi bidra til mer bærekraftig oppdrett. Vårt fokus på bærekraft er med på å gi oss et velsmakende kvalitetsprodukt laget i samspill med naturen. Bærekraftig oppdrett har også en sosial side, som helt grunnleggende handler om å sikre respekt for menneskene som er en del av verdikjeden – fra produksjon av innsatsfaktorer og selve oppdrettsvirksomheten, frem til matbordet. Produksjonen vår sikres gjennom et solid kvalitetssystem, som også ivaretar denne dimensjonen. Vi er sertifisert i henhold til den anerkjente standarden Global G.A.P. Standarden for oppdrett legger vekt på fiskehelse og fiskevelferd, håndtering av miljøpåvirkning, sporbarhet og helse, miljø og sikkerhet (HMS).

Denne rapporten beskriver hvordan vi jobber med å sikre respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i vår virksomhet og verdikjede. Den oppfylder vår plikt til årlig redegjørelse i henhold til åpenhetsloven.

2. Bakgrunn

Engesund Fiskeoppdrett AS følger lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven), som pålegger større virksomheter å gjennomføre aktsomhetsvurderinger for å unngå negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet og i virksomhetens leverandørkjede.

Aktsomhetsstandarder i åpenhetsloven bygger på FNs retningsgivende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UN Guiding Principles – UNGP) og OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. For å oppfylle loven og disse internasjonale standardene, gjennomfører virksomhetene en prosess som innebærer å forankre ansvarlighet, kartlegge og vurdere faktiske og potensielle negative konsekvenser, iverksette tiltak, følge med på gjennomføring og resultater, kommunisere om hvordan negative konsekvenser er håndtert og sørge for eller samarbeide om gjenoppretting der dette er påkrevd.

Loven spesifiserer at aktsomhetsvurderingene skal utføres regelmessig og stå i forhold til virksomhetens størrelse, virksomhetens art, konteksten virksomheten finner sted innenfor, og alvorlighetsgraden av og sannsynligheten for negative konsekvenser.

3. Om denne redegjørelsen

Dette dokumentet er utarbeidet for å oppfylle Engesund Fiskeoppdrett AS sin plikt til å redegjøre for aktsomhetsvurderingene for 2025.

Dokumentet vil oppdateres og offentliggjøres årlig innen 30. juni hvert år. Det vil også oppdateres ved vesentlige endringer i virksomhetens risikovurderinger. Redegjørelsen publiseres lett tilgjengelig på våre nettsider.

Engesund Fiskeoppdrett AS inngår i konsern under ETT Havbruk AS. All aktiv drift i konsernet er organisert i Engesund Fiskeoppdrett AS. Redegjørelsen dekker dermed også Engesund Gruppen AS, Engesund Invest AS og konsernets redegjørelsesplikt i henhold til åpenhetsloven.

4. Om Engesund og vår tilnærming til grunnleggende menneskerettigheter

4.1 Om Engesund, organisering og driftsområde

Engesund Fiskeoppdrett AS driver med oppdrett av laks og ørret fra lokasjonene i Fitjar, Masfjorden og Solund. Selskapet driver også et visningscenter ved Dyrholmen Vest nær Engesund. Selskapet hadde 20 ansatte ved utgangen av 2025.

Engesund Fiskeoppdrett AS er et familieeid selskap med røtter tilbake til oppdrett av ørret som startet allerede i 1964.

4.2 Våre retningslinjer og rutiner for å håndtere risiko tilknyttet menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Engesund Fiskeoppdrett AS er forpliktet til å opprettholde de høyeste standardene for sosialt ansvar i alle aspekter av vår virksomhet. Det innebærer virksomhet i tråd med internasjonale menneskerettighetsstandarder og standarder for anstendige arbeidsforhold. Vi følger FNs retningsgivende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv.

Våre etiske retningslinjer har fem bærebjelker:

- Menneskerettigheter – Vi skal respektere og støtte opp om menneskerettigheter.
- Dyrevelferd – Alle som jobber med fisken skal ha fiskevelferds kurs, og vi skal ha sterkt fokus på fiskevelferd.
- Sosiale bidrag – Vi skal bidra i lokalsamfunnet rundt oss.
- Miljø – Vi skal minimere vår negative påvirkning på økosystemene rundt anleggene.
- Leverandørkrav – Vi skal stille krav til våre leverandører og vi bruker kun leverandører av fôr og fisk som er sertifisert i henhold til Global G.A.P.

Gjennomføringen av de etiske retningslinjene styres i praksis gjennom vårt system for kvalitet, som omfatter internkontroll for HMS-systemet, organisasjon og personaladministrasjon, miljø og sikkerhet, beredskap og overvåking, kvalitet og systemoppfølging, sporbarhet, leverandørkontroll og planlegging, produksjon, fiskehelse, fiskevelferd, smitte og hygiene, teknisk utstyr, risikovurderinger, personalhåndbok og leverandørkrav.

Når det gjelder egen virksomhet, følger vi norsk lovverk for helse, miljø og sikkerhet på arbeidsplassen og for likestilling og fravær av diskriminering. Vi forventer at alle våre leverandører deler vårt engasjement for sosialt ansvar, inkludert respekt for menneskerettighetene, rettferdig arbeidspraksis og miljøbevissthet. Engesund Fiskeoppdrett AS forbeholder seg retten til å revidere forholdet til enhver leverandør.

I tråd med åpenhetsloven gjennomfører vi aktsomhetsvurderinger for egen virksomhet og leverandørkjede, redegjør årlig offentlig om aktsomhetsvurderingene og svarer på informasjonsforespørsler om hvordan vi jobber for å sikre respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i Engesund Fiskeoppdrett AS.

5. Negative konsekvenser avdekket gjennom våre aktsomhetsvurderinger

Vi gjennomfører jevnlig risikovurderinger knyttet til negative konsekvenser og risiko for mennesker knyttet til vår virksomhet. For 2025 har vi ikke avdekket faktiske negative konsekvenser i egen virksomhet eller hos direkte leverandører basert på de aktsomhetsvurderingene som er gjennomført.

Det er samtidig identifisert vesentlig potensiell risiko i underliggende leverandørkjeder, særlig knyttet til råvarer til fiskefôr og leverandørkjeder for utstyr, komponenter og teknologi til havbruksnæringen. Disse områdene er omtalt nærmere nedenfor.

6. Vesentlige risikoområder i vår egen virksomhet og tiltak for å begrense risiko

I forbindelse med gjennomførte aktsomhetsvurderinger har vi vurdert risiko for både egen virksomhet og vår leverandørkjede.

Den mest fremtredende risikoen for negative påvirkninger på individers liv, sikkerhet, helse, trivsel og verdighet i havbruksnæringen i Norge er mulige skader som kan ramme ansatte i forbindelse med produksjon og arbeid på sjø.

Å redusere denne risikoen er en hovedprioritet for Engesund Fiskeoppdrett AS. Vi jobber systematisk med sikkerhet knyttet til arbeidsforhold og gjennomføring av kravene i arbeidsmiljøloven, blant annet gjennom HMS-system, opplæring, avvikshåndtering, risikovurderinger og løpende forbedringsarbeid.

Vi jobber videre for å redusere sykefraværet og for at alle ansatte skal oppleve en inkluderende arbeidsplass, der alle har like muligheter og ingen opplever trakassering eller diskriminering. Vi har nulltoleranse for trakassering. Åpenhet og dialog er avgjørende for å ivareta sikkerhet, trygghet og inkludering på arbeidsplassen. Jevnlig dialog med ansattrepresentant er et sentralt virkemiddel for å bidra til dette.

7. Vesentlige risikoområder forbundet med leverandørkjeden og andre forretningspartnere

Vi har gjennomgått vesentlige leverandører inn mot vår produksjon, med hovedvekt på de største leverandørene målt etter innkjøp og leverandører i kategorier der iboende risiko vurderes som høyere. Leverandørgjennomgangen for 2025 bygger på tidligere etablerte vurderinger av toppleverandører, oppdaterte opplysninger om leverandørkategorier og offentlig tilgjengelig informasjon om utvalgte leverandørers aktsomhetsarbeid.

Generelt vurderer vi risikoen for brudd til å være lav i første ledd, mens risikobildet er mer sammensatt lengre ned i leverandørkjeden. Alle våre direkte leverandører og andre forretningspartnere er i hovedsak basert i Norge, og denne delen av leverandørkjeden vår er oversiktlig. Risiko for brudd på internasjonale standarder for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er generelt lav i første ledd. I forbindelse med aktiviteter til havs og i produksjonsanlegg vil det ofte være forhøyet HMS-relatert risiko. Vår vurdering er at denne risikoen i hovedsak er håndtert hos våre leverandører, men vi følger videre opp ved å etterspørre dokumentasjon om aktsomhetsvurderinger, HMS og leverandørkrav der dette er relevant.

De mest fremtredende potensielle negative konsekvensene for mennesker i verdikjeden vår er først og fremst lengre ute i leverandørkjeden. Det er særlig tre områder vi er oppmerksomme på og som har blitt dekket i våre vurderinger:

Leverandørkjeden til fiskefôr

Den største potensielle negative påvirkningen på menneskerettigheter i havbruksnæringens verdikjede ligger i produksjonen av innsatsfaktorene til fiskefôr. En kjent utfordring for bransjen generelt er knyttet til planteproteiner fra soya produsert i Sør-Amerika. Soyaproduksjonen krever mye areal fra høyproduktive områder, som ofte har vært gjenstand for avskoging og negative sosiale konsekvenser i tilknytning til dette. Det har jevnlig blitt dokumentert alvorlige menneskerettighetsbrudd i forbindelse med verdikjeden for soya, inkludert utnyttelse av arbeidere i jordbruk og konflikter om landrettigheter, som kan medføre brudd på urfolks rettigheter.

Våre fôrleverandører er store internasjonale aktører som har hatt søkelys på denne problemstillingen over tid og gjennomfører aktsomhetsvurderinger og tiltak for å forebygge og unngå kobling til menneskerettighetsbrudd. Vi anser derfor at risikoen for at fôret vi kjøper inn skal være forbundet med

menneskerettighetsbrudd er håndtert på en mer systematisk måte enn hos mindre aktører, men dette er fortsatt et område med høy iboende risiko som krever løpende oppfølging.

Russiske og belarusiske råvarer i fôr

I 2025 og 2026 har det vært oppmerksomhet rundt bruk av russiske og belarusiske råvarer i lakse- og ørretfôr. Basert på orientering mottatt fra Salmon Group er vi kjent med at Skretting har kjøpt råvarer som soya (SPC) og rapsolje fra Russland/Belarus. Kjøpene er opplyst å ha vært i tråd med gjeldende norsk og internasjonalt regelverk. Salmon Group opplyser at råvarene utgjorde seks prosent av Salmon Group sitt totale fôrkjøp i 2025.

Salmon Group har over tid arbeidet for alternativer som gjør det mulig å kjøpe fôr uten råvarer med russisk eller belarusisk opprinnelse. Vår største fôrleverandør, BioMar, besluttet å fase ut bruken av russiske og belarusiske råvarer allerede i mars 2022. Skretting har i 2026 gjort det mulig å gå over til ikke-russisk fôr med umiddelbar virkning for de som ønsker dette, og har varslet utfasing av slike råvarer innen 1. juli 2026.

Engesund vurderer dette primært som en leverandørkjede- og omdømmerisiko, og ikke som et avdekket brudd på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold i vår egen virksomhet. Samtidig er råvareopprinnelse et område der vi vil styrke oppfølgingen fremover, blant annet ved å etterspørre dokumentasjon på råvareopprinnelse, vurdere krav til opprinnelse i innkjøpsrutiner og følge opp fôrleverandørenes aktsomhetsvurderinger.

Leverandørkjeden for utstyr til merdene

Leverandører av utstyr til merdene, som nøter, serviceutstyr, tekniske komponenter og teknologi, baserer seg i varierende grad på produksjon eller underleverandører utenfor Norge. I enkelte deler av leverandørkjeden kan arbeidstakere være mer utsatt for brudd på internasjonale standarder for anstendige arbeidsforhold. Dette gjelder særlig produksjon av komponenter, tekstiler, plast, metall og elektronikk i land eller bransjer med høyere iboende risiko.

Vår vurdering er at flere av leverandørene våre gjennomfører aktsomhetsvurderinger og tar risikoen for at det kan forekomme brudd på alvor. For 2025 prioriterer vi videre oppfølging av leverandører i kategoriene fôr, nøter/utstyr, teknologi, brønnbåt/slaktetjenester og smolt, basert på kombinasjonen av kjøpsvolum, iboende risiko og leverandørkjedens kompleksitet.

Oppsummering av leverandørvurdering 2025

Risikokategori	Antall vurderte leverandører i vedlagt grunnlag
Høy	5
Medium	9
Lav	4

Detaljert leverandørvurdering er dokumentert i egen risikomatrix for 2025.

8. Videre tiltak og forventede resultater

Gjennom våre krav til leverandører om sosial ansvarlighet kommuniserer vi tydelig forventningen om at våre leverandører skal respektere menneskerettigheter. Alle våre leverandører forventes å overholde gjeldende lover og forskrifter i landene der de opererer, respektere menneskerettighetene, behandle ansatte med verdighet og respekt, tilby trygge arbeidsforhold, betale rettferdige lønninger og lovpålagte fordeler, ikke diskriminere, respektere retten til fagorganisering og kollektive forhandlinger, samt minimere sin miljøpåvirkning og arbeide for bærekraftige praksiser.

Forventningene legges ved alle nye avtaler. Dersom vi mottar informasjon om brudd på disse grunnleggende minstestandardene, forbeholder vi oss retten til å avslutte avtaleforhold. I første omgang vil vi følge opp gjennom dialog med den aktuelle leverandøren og aktuelle interessenter. Dersom det

avdekkes brudd eller alvorlig risiko som ikke adresseres innen rimelig tid, kan det føre til at kontrakt suspenderes eller termineres.

I 2026 vil vi særlig prioritere følgende tiltak:

- innhente eller gjennomgå redegjørelser etter åpenhetsloven fra vesentlige leverandører i risikokategoriene høy og medium,
- etterspørre dokumentasjon fra fôrleverandører om råvareopprinnelse, herunder håndtering av russiske og belarusiske råvarer,
- følge opp leverandører av utstyr og teknologi med spørsmål om underleverandører, revisjoner, code of conduct og tiltak ved avvik,
- videreutvikle interne rutiner for dokumentasjon av aktsomhetsvurderinger og håndtering av informasjonsforespørsler.

Jevnlige aktsomhetsvurderinger og vektlegging av den sosiale dimensjonen sammen med øvrig bærekraftsfokus i kvalitetsarbeidet er vårt fremste kontinuerlige tiltak for å sikre at vi etterlever formålet i åpenhetsloven og de underliggende internasjonale standardene.

Aktsomhetsvurderingene er forankret på øverste nivå i selskapet. Styret har øverste ansvar for å føre tilsyn med aktsomhetsvurderingene og at kravet om årlig redegjørelse i henhold til åpenhetsloven etterleveres. Ansvaret for gjennomføring ligger hos daglig leder.

Vi forventer ingen vesentlige endringer i risikobildet i nærmeste fremtid, men råvareopprinnelse i fôr og globale leverandørkjeder for utstyr og teknologi vil fortsatt være prioriterte oppfølgingsområder. Det er vanskelig å måle resultatene av disse tiltakene direkte, men det sentrale er å være oppmerksom på risikofaktorene, ha systemer som kan fange opp mulige negative forhold og adressere hendelser som eventuelt blir avdekket.

9. Kontakt

For spørsmål om denne redegjørelsen og vår tilnærming til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, kontakt ruben@engesund.no